

9 Historię państwowości Litwy wspólnie z Litwinami tworzyli przedstawiciele zamieszkałych tu od dawna mniejszości narodowych

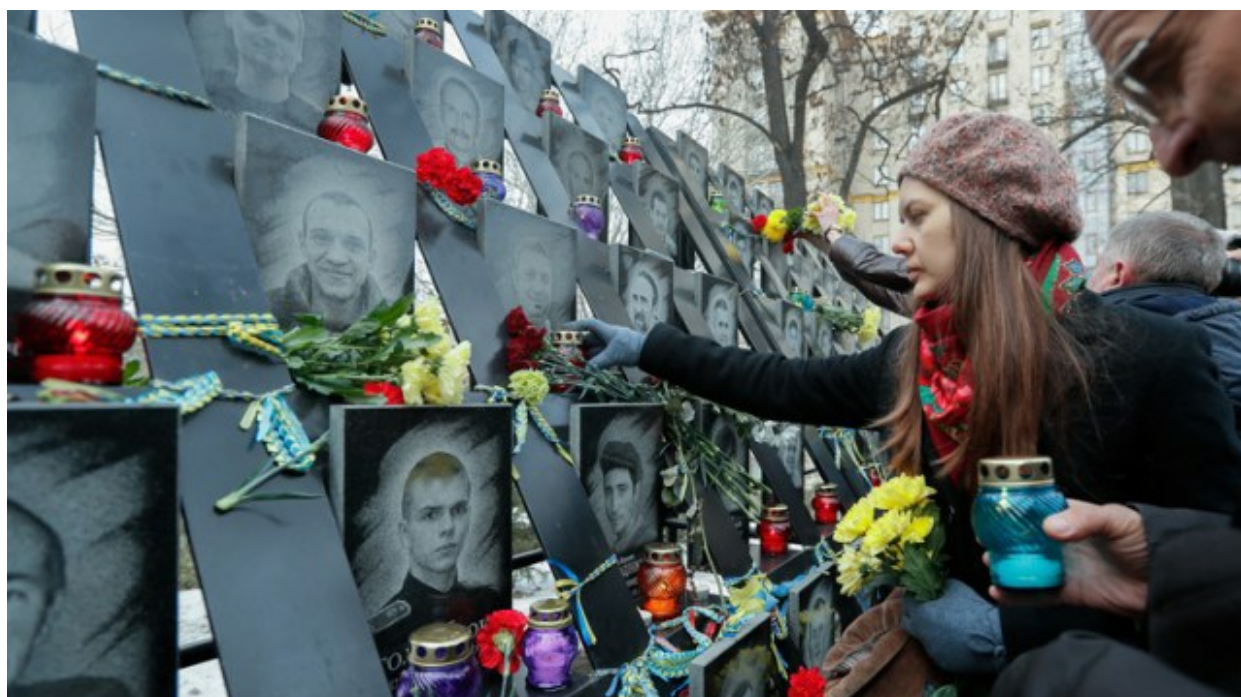
kurierwilenski.lt/2018/12/06/historie-panstwowosci-litwy-wspolnie-z-litwinami-tworzyli-przedstawiciele-zamieszkalych-tu-od-dawna-mniejszosci-narodowych/

December 6, 2018

Autor: KW

6 December 2018

-
-
-
- Tweet
- Like

W rozwoju historycznym na zamieszkałe na Litwie mniejszości narodowe oddziaływały te same tendencje, które dotyczyły Litwinów – wzloty i upadki, okupacje, kryzysy, prześladowania polityczne oraz różne reformy. Wspomniane procesy zmieniły strukturę społeczeństwa litewskiego oraz skład mieszkańców miast.

O tym, jak mniejszości narodowe stały się nieodłączną częścią społeczeństwa, uczestniczyły w procesie tworzenia państwa litewskiego, aktywnie przyczyniły się do umocnienia państwowości w okresie międzywojennym oraz brały udział w walkach o niepodległość kraju opowiada historyk, profesor Uniwersytetu Wileńskiego Zenonas Butkus.

W opinii prof. Butkusa, źródła historyczne poświadczają, że Litwa od dawna jest otwarta na przedstawicieli różnych narodowości i wyznań.

„W historii, kulturze, tradycjach, dziedzictwie Litwy i nawet w języku litewskim jest wiele śladów pozostawionych w różnych okresach historycznych przez różne narody. Nikogo to nie dziwi, gdyż już na Litwie pogańskiej osiedlali się przedstawiciele różnych wyznań. Wielkie Księstwo Litewskie zamieszkiwali wschodni chrześcijanie – Rusini oraz zachodni chrześcijanie – Polacy i Niemcy. Po chrzcie Litwy w 1387 r. i zdobyciu przez chrześcijaństwo zachodnie statusu religii państwowej, mniejszościami stali się nie chrześcijanie – wyznawcy judaizmu i muzułmanie, później, w okresie Reformacji, pojawili się ewangelicy reformowani i luteranie, jak również arianie (antytrynitarze), których Kościół dominujący nie uważał za katolików” – opowiada historyk.

Schronienie w WKL znalazły też prześladowane narody

Profesor Uniwersytetu Wileńskiego podkreśla również, że po unii lubelskiej w WKL zaczęły tworzyć się liczniejsze wspólnoty Polaków, poza tym Kościół katolicki zaczął upowszechniać kulturę polską.

„Schronienie znalazły tu też narody uciskane. Od końca XV wieku teren WKL zaczęły przemierzać tabory romskie, po zawarciu w 1596 r. kościelnej unii brzeskiej różnorodność wyznaniową chrześcijan wzbogacili grekokatolicy (unicy). Pod koniec XVII wieku na obszar WKL przed prześladowaniami zaczęli uciekać staroobrzędowcy. Osoby poszukujące schronienia w ciągu stuleci utworzyły silne wspólnoty. Każdy naród został przyjęty i znalazł w WKL swoje miejsce” – mówi prof. Butkus.

Mniejszości narodowe swoimi osiągnięciami sławiły WKL

Pierwsze grupy nie chrześcijan zostały osiedlone przez księcia Witolda w najważniejszych miastach Wielkiego Księstwa i na ich przedmieściach. Książę w 1388 r. nadał pierwszy przywilej Żydom osiadłym w Brześciu, w większości Aszkenazyjczykom. Żydzi odegrali bardzo ważną rolę w rozwoju gospodarki, rozrastaniu się miast i miasteczek kraju. Tu stworzyli szeroko znaną szkołę judaistyczną. Troki na cały świat rozstawił krytyk chrześcijaństwa, Karaim Izaak ben Abraham z Trok – przywódca duchowy Karaimów w WKL, który w języku hebrajskim napisał polemikę antychrześcijańską broniącą prawd judaizmu.

W okresie międzywojennym przedstawiciele mniejszości narodowych bronili wolności Litwy

Jak twierdzi prof. Butkus, mniejszości narodowe, biorąc aktywny udział w życiu społecznym Litwy, wyróżniły się też w międzywojniu.

„Zaraz po ogłoszeniu przez Litwę Niepodległości, w walkach z lat 1918-1920 brali udział nie tylko Litwini, ale też przedstawiciele wielu różnych narodowości. Na zaproszenie dołączenia do szeregów ochotników wojska litewskiego odpowiedziało wielu przedstawicieli mniejszości narodowych, którzy odważnie walczyli i ginęli za wolność Litwy. Przez cały okres niepodległości na Litwie aktywne były różne ruchy polityczne i społeczne. Jednym z nich był Związek Żołnierzy Żydowskich, Uczestników Walk o Niepodległość – opowiada historyk.

Przedstawiciele mniejszości narodowych stali z nami zarówno w Bałtyckim Łańcuchu, jak i przy Wieży Telewizyjnej.

„W chwili złagodzenia po trwającej 50 lat okupacji sowieckiej sytuacji politycznej i wzmożenia ruchów narodowych, wspólnoty narodowe dołączyły do Sajūdisu, wzięły udział w Bałtyckim Łańcuchu, broniły niepodległości Litwy 13 stycznia 1991 r. oraz w czasie puczu sierpniowego” – mówi prof. Butkus.

Historyk przypomina też mało znany fakt, że ponad trzy tysiące przedstawicieli różnych wspólnot narodowych, zamieszkałych na Litwie, zwróciło się do ostatniego prezydenta Związku Radzieckiego, Michaiła Gorbaczowa, żądając natychmiastowego zaprzestania stosowania przemocy przez wojsko sowieckie. Na wydarzenia z 13 stycznia nie pozostała obojętna wspólnota Ukraińców litewskich, która zwróciła się z wezwaniem do żołnierzy sowieckich o niepodnoszenie broni na pokojowo nastawionych obywateli Litwy broniących Niepodległości.

Wspólnoty narodowe, które przez cały skomplikowany okres istnienia i rozwoju państwa wspólnie z Litwinami przeżywały różne przemiany, stanowią niewątpliwie ważną część społeczeństwa litewskiego.

Podobne artykuły:

- [Niezmienny kurs państwa litewskiego wobec Polaków na Litwie](#)
- [Mniejszości narodowe a bezpieczeństwo](#)
- [Przeciwstawić się skłócaniu Litwinów i Polaków można...](#)
- [Mniejszość i wspólnota – czy jest różnica?](#)
- [Kalendarz na Nowy Rok zapozna z domami modlitwy...](#)
- [W Wilnie rozpoczęła się konferencja na temat oświaty...](#)

